



Zandvoortse Koerant

redactie en administratie: postbus 151, zandvoort, willemstraat 29b - telefoon (02507) 2135 - uitgave zandvoortse koerant bv (v.h. drukkerij gertenbach) verschijnt dinsdags en vrijdags - abonnement: f 15,00 per jaar; per half jaar f 8,00; per post f 20,00

losse exemplaren: f 0,30 / advertentietarief: f 0,20 p. mm (kontraktprijzen op aanvraag) / postgiro: 2911087 / bank: ned. middenstandsbank, rekeningnummer 67.13.60.221 / giro van de bank: 35555 tnv de zandvoortse koerant

sinterklaas landde aan 't strand

Zijn rode tabberd wapperend in de wind zette Sinterklaas zaterdagmiddag in Zandvoort voet aan wal, nadat de duck waarmee hij de reis vanaf IJmuiden gemaakt had, na lang manoevreren veilig en wel op het strand was gearriveerd. Daar waren honderden, grotendeels jonge ouders met hun kroost, samengestroomd om de hoge gast uit Spanje een hartelijk welkom te beraden.

Ook de majorettes van de Zandvoortse Drumband hadden het bar slechte weer getrotseerd om de Goedheiligman inklusief schimmel en gevolg, bestaande uit een paar zwarte Pieten en de complete Raad van Elf van de Karnavalsvereniging 'De Scharrekoppen' naar het centrum van het dorp te begeleiden. Daar verwelkomde de Harmoniekapel 'Haarlem' de stoet met een potpourri van sinterklaasliedjes, terwijl op het bordes van het raadhuis de burgemeester en zijn echtgenote alsmede enige raadsleden aanwezig waren.

Namens de zandvoortse bevolking uitte burgemeester Nawijn zijn waardering voor het feit dat Sinterklaas ondanks het verschrikkelijke weer, waarbij de waterdichte pij weliswaar enige beschutting had geboden, toch de reis over zee had gewaagd.

De hoge bezoeker herinnerde in zijn antwoord aan een vroegere overtocht per reddingboot, waarbij een zekere Jaap hem zonder meer in de branding had neergezet. Nee, wat dat betreft was hij meer te spreken over de begeleiding van de Scharrekoppen. Wat zeezeilen betreft, meende sinterklaas, daarover kan ook de burgemeester meeprenen, die zelfs tijdens een zware storm op zee probeert een pijp op te steken! De Sint bleek trouwens ook verder heel goed op de hoogte te zijn met de plaatselijke toestanden. Hij



Foto's Frans van Loon

hoopte dan ook dat Piet in de Noordbuurt niet van de daken zou vallen nu daar zulke grote gaten zijn ontstaan. Voorts was het Sinterklaas al bekend dat Zandvoort een kasino zou krijgen, in afwachting waarvan hij de eerste burger door de Raad van Elf een meterslang kasinobrood liet overhandigen. Mevrouw Nawijn kreeg bloemen en sinaasappelen 'voor de vitamine C in dit koude jaargetijde'. In tegenstelling tot Sinterklaas was zwarte Piet niet zo goed geïnformeerd, hetgeen wel bleek uit zijn vraag 'of de burgemeester een broertje was van vrouwtje Bouw!'. Geduldig legde Sinterklaas hem uit dat de burgemeester helemaal niets te maken had met Mies Bouwman. Maar goed, zwarte Piet

heeft weer andere kapaciteiten, want in een vreemde plaats midden in de nacht ontdekten waar in de verschillende huizen de kinderen hun schoenen hebben neergezet en om dan nog al die schillen, het oude brood en de bakjes water mee te nemen voor het paard dat bij mijnheer Rückert mag logeren, is ook geen sinecure! Na afloop van het officiële gedeelte konden de gasten uit Spanje met de Raad van Elf in het Raadhuis even op verhaal komen. Een onderbreking die beslist wel gewaardeerd zal zijn, want met een bezoek aan Nieuw Noord, aan de Amrobank en aan zieke kinderen voor de boeg was hun taak nog lang niet ten einde

Kr.M.



vijftig jaar geleden stierf herm.heijermans in zandvoort



—Vrijdag 22 november a.s. is het een halve eeuw geleden dat Herman Heijermans in Zandvoort overleed. Voor velen onder ons niet meer dan een straatnaam: de Herman Heijermans-

weg, de in de duinen eindigende af-takking van de Zandvoortse laan waarlangs de bewoners van het bejaardenhuis hun dagelijkse middagwandelingetje maken en de stedelingen, voor de komst van de peperdure bungalows, tijdens de zomerse weekeinden belegde broodjes aten en lagen te zonnen op de duintoppen.

Tot die laatste categorie mensen zou Herman Heijermans zich het meest aangetrokken hebben gevoeld wanneer hij nu had geleefd, zijn romans geschreven en toneelstukken gemaakt. Dan hadden zij centraal gestaan in zijn werk, zoals in zijn meest vruchtbare schrijversperiode rond de eeuwwisseling de arbeidersklasse, de sabbelaars en de minimumlijders op de kantoren. En wat Heijermans daarover schreef in zijn boeken, korte schetsen voor de kranten onder de titel 'De Falklandjes', maar vooral zijn toneelstukken behoort tot het beste wat er in de 19e en begin 20e eeuw in Nederland is verschenen. Hij was een schrijver die men tegenwoordig 'n geëngageerd auteur zou noemen, een man

die met de pen partij kiest voor datgene waar hij volledig achterstaat. Bij Heijermans was dat de strijd van de verdrukte klasse voor méér en betere arbeidsvoorwaarden, voor méér en betere levens- en ontplooiingskansen.

Daarvoor bond Herman Heijermans de pennestrijd aan met de kleinburgelijke opvattingen van zijn tijd, de maatschappelijke, godsdienstige e.a. taboes. De enge filosofietjes over liefde, zede en moraal, het nut van de gulden middenweg en binnen de veilige paden blijven. Evenals Multatuli heeft Heijermans storm gelopen tegen de vooroordelen in het land van Ot en Sien. En niet alleen met de pen. Ook in zijn dagelijks leven, dat wel iets rumoeriger en opwindender verliep dan bij de meeste van zijn brave landgenoten het geval was.

De in 1864 in Rotterdam geboren Herman Heijermans —zoon van de mede-oprichter en hoofdredakteur van de NRC— kwam na zijn middelbare schoolopleiding via een paar baantjes in de handel terecht. Het werd een afgang voor de jonge Heijermans. Door de afwezigheid van kómmersieel instinkt

een goede neus voor zaken ging de onderneming, waarin zijn toekomstige schoonvader deelgenoot was, de mist in en failliet. In die dagen stond dat gelijk aan een maatschappelijk doodvonnis en de heersende moraal gebood dat alle banden en relaties met de betrokken zondaar direkt in de ban gingen. De verloving van Herman Heijermans met de dochter van zijn kompanon werd dan ook onmiddellijk gelikwideerd. Hij mocht het meisje nooit meer zien. Zo wilde Nederland het rond de jaren tachtig van de vorige eeuw.

Hij schokte zijn omgeving opnieuw toen hij met een gescheiden vrouw ging samenleven met wie hij later in het huwelijk trad. Die levenservaring en de publieke reactie heeft hij verwerkt in zijn 'Kamertjeszonde'. Een stuk dat bij de eerste dialoog al een sfeer oproept van de kamferballen-mentaliteit van onze grootouders. De meeste van Heijermans scheppingen berusten op persoonlijke waarnemingen en ervaringen en dat is van beslissende invloed geweest op zijn taal: een taal die direkt overkomt en aanspreekt. Een temperamentvol en vooral helder en trefzeker Nederlands. Ook in dit opzicht heeft Heijermans een rol gespeeld bij de maatschappelijke en kulturele emancipatie van ons land. Hij trok de sluiers rond de taalweg en rekende af met elitair en zwijmelend woordgebruik.

Herman Heijermans stierf vijftig jaar geleden, na een leven van vallen en opstaan in Zandvoort in een huis aan de Kostverlorenstraat. Zijn nalatenschap bestond uit honderden 'Falk-

landjes', een aantal romans en toneelstukken w.o. het bekende 'Op hoop van Zegen'. Van die stukken is een aantal voor de televisie bewerkt en zij worden nog regelmatig door beroeps-krachten en amateurs over het voetlicht gebracht.

Wat is, een halve eeuw na zijn dood, nog het meest aktuele aan de produktie van Herman Heijermans. Dat is de belofte. De belofte van een maatschappij waarin een mens zonder veroordelen, enge patronen en taboes kan leven. In de tijd van Heijermans was dat vrijwel uitgesloten en wie de banden probeerde te verbreken, werd vogelvrij verklaard. Heijermans heeft dit aan de lijven ondervonden en er arbeiders, burgers en buitenlui over bericht. Soms giftig, sarkasties en ironies, maar altijd met humor. Zeer leesbare en speelbare berichten over de samenleving. Ook voor nu en dit moment. De Herman Heijermansweg is nog niet afgelegd.

